

The Crated Rooms in Iceland –
Yoshitomo Nara + YNG

Innpökkuð herbergi – Yoshitomo Nara + YNG

Út í lífið: um samstarf Yoshitomo Nara og graf

Á sýningunni Innpökkud herbergi eru skúlptúrar, málverk og teikningar japanska listamannsins Yoshitomo Nara til sýnis í sársímiðum kössum. Eins konar smásýningar inni í heildarsýningunni. Í salarkynnum Listasafns Reykjavíkur blasa fyrst við manni nokkrir misstórir kassar á stangli en síðan er hægt er að kíkja inn í þá stærstu um opnar hlíðar, glugga eða gægjugöt. Þar getur að líta figúrur Nara sem hafa farið sigurför um heiminn undanfarna tvo áratug. Framsetning verkanna er aftur á móti afrastruktur samstarfs sem verid hefur í mótun undanfarin sex ár.

Nara þróaði stílfærðan myndheim sinn á niunda og tíunda áratug síðustu aldar. Hann varð strax kunnur í heimalandi sínu en vakti smám saman athygli á Vestur-löndum. Verk hans kölluðust á við og tóku þátt í að móta hina nýju gerð popplistar sem einkennið tímabilið. Nara notar einfalda og flata myndbyggingu þar sem stök figúra endurspeglar á táknrænan máta einhvers konar hugarástand. Sjálfur hefur hann talað um verkin sem hálfgerðar sjálfmyndir. Hann lítur á sig fyrst og fremst sem málara og verða málverkin til í hægferu og leitandi vinnuferli, eitt lítalag yfir öðru. Teikningarnar eru hins vegar hraðar dagbókarfærslur listamannsins, þar sem innri og ytri aðstæður á líðandi stund endurspeglast í frjálsum flæði án ritskoðunar. Skúlptúra sína vinnur Nara á allt annan hátt enda eru þeir hannaðir í þaula áður en þeir eru framleiðdir. Hann sýndi verk sín við göngu orðstír á hefðbundinn hátt í sýningarsölum fram undir aldamót en þá fór að bera á leit til þess að brjóta upp viðtekta venju. Hann beindi sjónum út fyrir yfirráðasvæði liststofnana með fjölbreyttri vöruhönnun og má finna skirskotanir í myndheim hans á stuttermabolum og allskonar gjafavörum. Um svipað leyti gerði hann sinn fyrstu tilraunir með að fá utanaðkomandi með sér í lið innan sýningarsalanna og nú er svo komið að hann sýni nær einþöngu í samstarfi við annað fólk og deilir með því höfundarverki. Myndir Nara eru í raun sjálfum sér líkar alla tíð en umgjörð þeirra og framsetning hefur tekið stakkaskiptum.

Nara hefur undanfarin ár sýnt verk sín í nánu samstarfi við japanska fjöllistahópinn graf. Þar er um að ræða hóp hönnuða og listamanna sem allt frá árinu 1993 hefur fengist við innanhúsarkitektúr, húsgagnasmíði og grafíska hönnun svo fátt eitt sé nefnt og eru skrifstofur hans í Osaka og Lundúnum. Síðan 1998 hefur hópurinn haldið úti sýningaryrmi í Osaka og þar lágu leiðir Nara og þeirra samstarfsmanna. Síðan hafa þau unnið saman sleitulaust að hverri sýningunni á fætur annarri um víða veröld. Fyrstu samstarfsverkefni voru skrifuð á Yoshitomo Nara + graf en síðan hefur styttingin YNG fylgt sýningunum. Myndlistarmaðurinn Hideki Toyoshima er í forsvari fyrir graf þegar kemur að samstarfinu við Nara en fjöldi einstaklinga sem kemur að hverju verkefni er breytilegur og háður aðstæðum hverju sinni.

Sýningar YNG hafa spannað allt frá einföldum flekum sem Nara hefur hengt verk sín á til flókina bygginga sem hýsa þau. Stundum eru byggingarnar sjálfstæðar einingar sem virðast ekki tengjast hinu stærra sýningaryrmi á sérstakan hátt, stundum eru þær greinilega sérhannaðar þar inn, en einnig er um að ræða sambland þessa og hefðbundins upphengis á veggum sýningarsalanna í kring.

Nara segir svo frá með þessu hafi hann fundið leið til þess að brúa bilið á milli vinnustofu sinnar - þess umhverfis sem verkin verða til í - og hvítþvegginna sýningarsalanna þar sem honum þótti verkin áður virka umkomulaus.

Efniviður til smíðavinnunnar er iðulega sóttur á þær slóðir sem sýnt er hverju sinni og þannig kunna ólík staðbundin einkenni að koma fram til mótvægis við sýningaryrmi sem er meira og minna eins hvar í heiminum sem er. Eitt viðamesta verkefni YNG hingað til er farandsýningin A til Z sem hefur vaxið og mótast í ólíku samhengi. Markmiðið var að nota tækifærið á hverri sýningu til að bæta við byggingu í imyndað þorp sem byggðist á stafröfinu. Í borginni Hiroasaki í Japan árið 2006 var sem dæmi sett upp þyrping lítilla kofa í yfirgefnu verksmiðjuhúsnæði, svo tugum skipti. Það var engu líkara en gengið væri um götur smábæjar og í hverju húsi mátti sjá verk listamannsins upp um alla vegg. Með slíkr framsetningu er áhorfendum boðið að njóta verkanna á allt annan máta heldur en í hefðbundnu upphengi beint á gallerivægi. Ekki var látið þar við sitja og önnur tilraun fól í sér enn frekara uppbot á sýningarforminu, sýningin Yoshitomo Nara: Tunglskinserenada. YNG smíaði þar umgjörð utan um eigin vinnustofu, eins konar hlöðu sem var byggð inni í listasafni borgarinnar Kanazawa. Um sex mánaða skeið, yfir áramótin 2006 – 07, gátu gestir fylgt þar með áframhaldandi vinnu listamannanna. Hinar sameiginlegu sýningar Nara og graf telja nú nokkra tugi og gætir þar mikillar fjölbreytni og ótæmandi leiðgleði.

Þegar hópurinn tekur að sér sýningu er venjan sú að fara fyrst á vettvang og kynna sér aðstæður, bæði sýningarsalina en einnig nærliggjandi ruslahauga, byggingasvæði og endurvinnslustöðvar. Eftir grófa hugmynda- og skissuvinnu er safnað saman mótatímbrí, notuðum hurðum og gluggum, klæðningu og öðrum efnivið. Að öðru leyti er ferlið sjálfsprottíð og tilviljunum háð eftir að smíðin hefst. Nara hugar að myndmáli, efnisvali og grunnsniði en graf annast útfærslu innan þess rýmis sem um ræðir. Allt blandast þetta og skarast á ýmsan hátt í verkferlinu, Nara fær aðsendar myndir sem hann hefur þegar gert eða hann malar nýjar á þar til gerða fleka eftir graf á staðnum. Kofar og kassar sem verða til minna á fagurfræði smíðavalla, ósamstæðir, skakkir og skritnir. Þeir verða jöfnum höndum eins konar leikmynd fyrir persónur Nara sem og sjálfstæðir skúlptúrar. Nú þer svo við að samstarfið hefur getið af sér nokkra kassa sem fluttir eru í heild sinni frá Japan til Íslands. Kassarnir eru eins og aðrir sem smíaðir eru til að verja listaverk í flutningum á milli staða og tengjast því Reykjavík eða Íslandi ekki beint nema að þar er áfangastaður þeirra. YNG biður listasafnið að leggja til minni kassa úr geymslunum sínum til að stilla upp með þeim aðfluttu og skapa þannig tilfinningu fyrir eins konar listaverkageymslu. Ef samstarf Nara og graf spratt af þörf fyrir að útiloka efni listasafna má ef til vill segja að hér sé í fyrsta sinn gerð tilraun til að sættast við þau á ný. Bakdyrmeigin, að minnsta kosti.

Á nokkurra ára tímabili hefur myndlist Nara tekið stökbreytingum. Þótt enn sé börn hans og dýr í aðalhlutverki er töluverður munur á því samhengi sem þau eru sýnd í og þannig virka þau á annan hátt. Ferlið hefur þróast langan veg frá því snemma á tíunda áratugnum, þegar sjónum áhorfenda var beint að stöku málverki af stelpu með hnif í hendi (Stúlka með hnif í

hendi, 1991, er verk sem Nara telur sjálfur til lykilverka á eigin ferli). Nú er þeim boðið að líta inn á þar til gerða vinnustofu listamanns, fylgjast í rauntíma með verkferli samstarfsmanna, eða að gægjast hálfpartinn á bak við tjöldin í geymslu listasafna. Markvisst hefur verið dregið úr þeirri upphafningu sem gjarnan fylgir framsetningu listmuna í dæmigerðum sýningarrýmum. Með samstarfinu við graf hefur bæst skemmtilegt millilag við verk Nara sem dregur enn frekar fram innbyggðan frásagnareiginleika þeirra en um leið fjarlægjast figúrn hans óneitanlega áhorfendur í eiginlegri og óeiginlegri merkingu. Áður bjuggu verkin yfir eiginleikum spegilmynda sem áhorfendur gátu samsað sig með en nú eru þau lokuð inni í eigin heimi sem þeir hafa ekki aðgang að nema í gegn um glugga eða gægjugöt. Á einkasýningu í Zink galleríinu í München árið 2008 bauð Nara meir að segja upp á sjónauka til þess að skoða betur teikningarnar sem voru innan í einum kofanum. Áherslan hefur færst frá einstaklingsmiðaðri sköpun listamanns til áhorfanda yfir á sköpunarferlið sjálf, heildarmyndheim samstarfshópsins, samtal verkanna við umhverfið og sambengi einstaklings í samfélagi. Nú leitar maður fremur tenginga á milli ólíkra mynda í stað þess að túlka hverja og eina fyrir sig. Þá hafa þær endurspeglad glaðlegra og opnara hugarfar hin síðari ár heldur en áður, þegar óhugnaður var iðulega undirliggjandi. Það kann að felast eftirsjá í hinu meðvitaða uppbroti á persónulegu sambandi áhorfanda og stakra verka eftir listamanninn enda bera sýningarnar með sér yfirbragð fortíðarþrár. Þess í stað hefur aftur á móti verið opnað fyrir samfélagslegar tengingar og spurningar um sambengi listar og lífs ásamt því sem greina má aukna leikgleði og bjartara yfirbragð. Rétt eins og börnin sem verkin sýna eru þau miklu fremur á heimavelli í fantasíuheimi óreiðunnar heldur en í yfirhönnuðu listrými þar sem ekki má hlaupta um og vera með læti.

Texti: Markús Þór Andrússon

Out into the World: on the Collaboration of Yoshitomo Nara and graf

In the exhibition *The Crated Rooms in Iceland* the sculptures, paintings, and drawings of Japanese artist Yoshitomo Nara are displayed in custom-made crates. Exhibitions within the exhibition. On entering the Reykjavik Art Museum galleries the viewer first encounters a hodgepodge of crates of different sizes, and then discovers that it is possible to peek into the biggest crates through open sides, windows, or peepholes. Within may be seen the figures by Nara that have been making a triumphal progress round the world for two decades. The presentation of the artworks is, on the other hand, the product of a collaboration that has taken shape over the last six years.

Nara developed his stylized pictorial world in the ninth and tenth decades of the last century. He became well-known overnight in his home country and gradually attracted Western attention. His work addressed, and helped form, the new model of pop art that was a hallmark of the times. Nara uses a simple, flat compositional scheme in which a lone figure symbolically reflects a certain mental state. Nara himself has described his work as a kind of self-portraiture. He sees himself primarily as a painter, bringing his paintings into existence through a slow and searching work process, one layer of color over another. His drawings, on the other hand, are an artist's quick journal entries, reflecting transient internal and external conditions in a free and uncensored flow. Nara's sculpture is a separate process, involving painstaking design before manufacture. Nara exhibited his works to good acclaim in traditional gallery settings through the turn of the century, at which point his search for ways to break with convention came to the fore. Nara turned his sights beyond the jurisdiction of artistic institutions to the diversity of product design: allusions to his pictorial world may be found on T-shirts and all sorts of gift items. Around the same time, Nara began to experiment with getting outsiders to foray with him into gallery space. Nara now exhibits almost exclusively in collaboration, sharing authorship with other people. All along Nara's pictures have remained true to themselves, but their framework and presentation have been transformed.

In recent years Nara has exhibited his work in close collaboration with graf, the Japan-based multi-arts team. This group of designers and artists have worked in interior design, furniture-making, and graphic design, to name a few disciplines, from their offices in Osaka and London since 1993. Since 1998 the group has maintained a gallery space in Osaka, and it was there, in 2003, that they met up with Nara. They have collaborated ceaselessly and world-wide ever since, mounting one exhibition after another. They signed off on early collaborative projects as Yoshitomo Nara and graf but soon adopted the acronym YNG. The artist Hideki Toyoshima has been the face of graf for collaborations with Nara but a varying group is engaged with each project, as circumstances require.

YNG's projects have run the gamut from simple panels for Nara to hang work on to complex buildings to house his works. Sometimes the buildings are discrete units that don't seem to connect to the exhibition space in any

particular way, sometimes they are clearly site-specific, and sometimes they are blended into a traditionally-hung gallery exhibition. Nara has said that in working with YNG he has found a way to bridge the gap between his studio—the environment in which his works come into being—and the gleaming-white galleries in which, he felt, his works had seemed forlorn. YNG is careful to gather construction materials near each exhibition site, to allow local characteristics to emerge and counterbalance the gallery space that is more or less the same anywhere in the world. One of YNG's most ambitious projects to date is the ongoing exhibition A to Z, which has grown and changed in each new venue. Its aim was to use the occasion of each exhibition to add a building to an imaginary village based on the alphabet. For the 2006 exhibition in the Japanese city of Hiroasaki, a settlement of dozens of small sheds was constructed in an abandoned factory. The effect was of walking down the streets of a small town, peeking into each house to glimpse Nara's works on display on every wall. This kind of presentation invites viewers to enjoy the work in a very different manner than does a traditional exhibition hung straight on gallery walls. YNG didn't stop there, however; their next experiment, Yoshitomo Nara: Moonlight Serenade, further disrupted exhibition format. For Moonlight Serenade YNG built a framework around their own studio, a kind of loft, and installed it in the municipal museum in Kanazawa. For a six-month period over the winter of 2006-2007, guests could keep tabs on the artists' ongoing work. Today, the collaboration of Nara and graf comprises dozens of exhibitions, displaying great variety and a bountiful sense of play.

When the group undertakes an exhibition its custom is to first go to the venue and reconnoiter not only the gallery space but also nearby garbage dumps, construction sites, and recycling centers. After making rough conceptualizations and sketches, the group collects scrapped boards from molding concrete, old doors and windows, siding, and other materials. In other respects the process is self-generating and subject to the vagaries of construction. Nara attends to imagery, choice of subject, and basic outlines but graf takes care of the presentation within the given space. All this blends and overlaps in the course of work; Nara sends for paintings that he has already completed or paints new pictures in situ on specially-made panels by graf. The sheds and crates that come into being have a kind of tree-house aesthetic, uneven, crooked, and odd. They serve equally as a kind of theatrical set for Nara's characters and as free-standing sculpture. In the present case the collaboration has begotten a number of crates to be transported fully constructed from Japan to Iceland. As these crates look no different than other custom-built crates to protect artworks in shipping, their only particular connection to Reykjavik or to Iceland is destination; YNG asked the museum to contribute smaller crates from its own stores, for display alongside the shipped crates, thereby creating the ambience of an art-storage space. If the collaboration of Nara and graf stemmed from the urge to eradicate a museum aura, perhaps one might say that the present exhibition represents a first attempt at a new détente with that aura. At least out by the loading dock.

In the space of several years Nara's art has made an evolutionary leap. Although his children and animals still play the lead role they are presented in a considerably changed context and thus have a different effect. The process has come a long way since the early nineties, when the viewers' gaze was directed to a lone painting of a girl with a knife in her hand (The Girl with the Knife in her Hand, 1991, a work that Nara himself considers key to his oeuvre). Now viewers are invited to look into a custom-built artist's studio, to follow the collaborators' work process in real time, or to peek behind the curtain, as it were, into museums' storage space. This is a deliberate undermining of the elevated status that usually redounds to art objects in a typical gallery presentation. The collaboration with graf, by adding an entertaining intermediate layer to Nara's pieces, further enhances the inherent narrative qualities of his work while at the same time, undeniably, his figures become more distanced from the viewer, in both a figurative and literal sense. Before, the works had a mirroring quality, leading the viewer to reflection, but now they are enclosed in their own world, to which viewers have no access except through windows or peepholes. At his 2008 solo exhibition at the Gallerie Michael Zink gallery in Munich, Nara even supplied binoculars for a better view of the drawings inside one house. The emphasis has shifted from the artist's individually-oriented creations for his audience to the process of creation itself, to the collective pictorial world of the collaborative team, to the dialogue of the artworks with their environment, and to the context of the individual in society. Now the viewer looks for connections between disparate images, instead of interpreting each in and of itself. The more recent imagery has also reflected a happier and more open mental state than before, when dread was never far below the surface. Some loss may be entailed in the deliberate disruption of the personal connection between viewers and individual works by this artist, and indeed the exhibitions have a nostalgic air. On the other hand, there is a new openness to social connections and questions about the context of art in life, along with a palpably lighter touch and greater sense of play. Just like the children that they depict, these works seem more at home in the indefinable world of fantasy than they would be in an over-designed art space, where they couldn't run around and make noise.

Text: Markús Þór Andrésson

Dagskrá

Sunnudag 25. október kl. 15
Fjölskylduleiðsögn og listsmíða með Lóu Hlín
Hjálmtýsdóttur myndlistarmanni.

Fimmtudaga 12., 19. og 26. nóvember kl.
15-18 og 3. desember kl. 20
krÚtt og kvikYndi – námskeið fyrir framhaldsskólanema.

Sunnudag 19. nóvember kl. 15
Málþing í samstarfi við Borgarbókasafn Reykjavíkur.
Fyrirlesarar Úlfhildur Dagsdóttir, Ragnheiður Ösp
Sigurðardóttir og fleiri.

Programme

Sunday 25 October at 3 p.m.
Guided tour and workshop for the family conducted by
artist Lóa Hlín Hjálmtýsdóttir.

Thursdays 12., 19. and 26 November 3 to 6 p.m. and 3
December 8 p.m.
cÚtte and bEastie – a workshop for secondary-school
students.

Sunday 19 November at 3 p.m.
Symposium in cooperation with the Reykjavik City
Library. Lecturers: Úlfhildur Dagsdóttir, Ragnheiður Ösp
Sigurðardóttir and more.

Opið Opening hours

Hafnarhús Tryggvagata 17, daglega/daily 10-17

Fimmtudaga til/Thursdays to 22

Kjarvalsstaðir Flókagata, daglega/daily 10-17

Ásmundarsafn Ásmundur Sveinsson

Sculpture Museum, Sigtún

1.5.-30.9. daglega/daily 10-16

1.10.-30.4. daglega/daily 13-16

Ókeypis aðgangur

Free admission

Hafnarhúsið er opið til kl. 22:00 ðil fimmtudagskvöld,

Fjölbreytt dagskrá.

All Thursdays Hafnarhús is open until 10 p.m.

Diverse events.

Hægt er að panta leiðsögn fyrir almenna hópa. Einnig er hægt að fá leiðsögn á erlendum tungumálum og táknmálistúlkun með nokkurra daga fyrirvara.

Guided tours for various groups in different languages are available upon requests. Please allow a few days notice.

Upplýsingar / Info: fraedsludeild@reykjavik.is

